

Schuldenproblematiek

Lezing

socialforce⁵

Nadja Jungmann

26 mei 2020

Pre-Corona

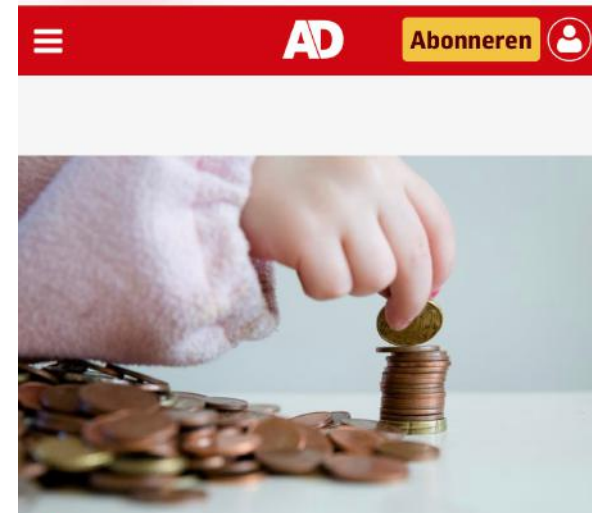
Schulden

- 1 op 5 huishoudens betalingsachterstanden
- +/- 8% problematische schulden

Armoede

- Aantal huishoudens in armoede neemt af
- Aantal huishoudens in langdurige armoede neemt toe

2

▲ Foto ter illustratie. © ANP XTRA

DNB waarschuwt: 1 miljoen gezinnen hebben te weinig spaargeld om tegenslag op te vangen

Eén op de zeven Nederlandse huishoudens is niet in staat om binnen een maand 2000 euro bij elkaar te krijgen als zich een onverwachte financiële tegenvaller voordoet. Dat blijkt uit onderzoek van De Nederlandsche Bank (DNB). Met name huurders, alleenstaanden met kinderen en mensen die rood staan op betaalrekeningen zijn vaker financieel kwetsbaar.

De eerste beelden

socialforce⁵

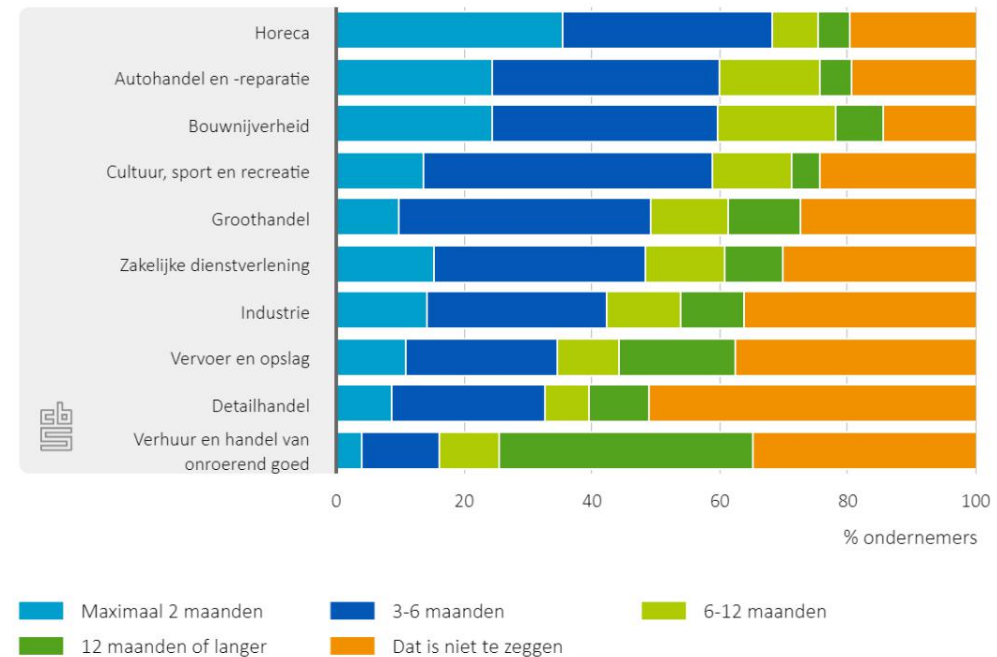
- Eén op de vijf huishoudens heeft terugval in inkomsten
- Eén op de drie heeft niet genoeg spaargeld om 2 maanden zonder inkomen rond te komen
- Enorme groei aantal bijstandsuitkeringen
- Enorme groei WW-uitkeringen
- Grote verschillen tussen gemeenten in snelheid waarmee Tozo wordt uitbetaald
- NOW van toepassing op 1,8 miljoen medewerkers
- 3 – Groei aantal gebruikers voedselbank
- Afname beroep op schuldhulpverlening

26 mei 2020

Eerste beelden in beeld

Voortbestaan bedrijf bij aanhoudende coronacrisis, april 2020

Bijna helft van de ondernemers vreest voortbestaan als Coronacrisis langer duurt dan een half jaar

Tozo-regeling

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Doelgroep: Zelfstandig ondernemers (waaronder zzp-ers)

Doel: Aanvullende uitkering voor levensonderhoud
Lening voor bedrijfskapitaal

Bedrag: Max 1.500,- bij stellen en 1.052,32 bij alleenstaanden

Aanvraag: Bij de gemeente

Knelpunten: Wordt geen rekening gehouden met hoge vaste lasten

Tozo 2

Aanvraag: Opnieuw aanvragen bij de gemeente

Aanpassing: Partnertoets

Eindigt: In alle gevallen eind augustus

NOW

Tijdelijke noodmaatregel overbrugging werkgelegenheid

Doelgroep: Werkgevers

Doel: Werkgevers in staat stellen om salarissen door te betalen

Bedrag: Max 90 procent salaris van de medewerkers

Aanvraag: Bij het UWV

Knelpunten: 2019 is basisjaar, geen rekening met inhuur derden, meewerkend eigenaren worden niet meegerekend, geen rekening met eerder verricht werk, geen rekening met aanvullende kosten medewerkers

NOW 2

Aanvraag: Waarschijnlijk opnieuw aanvragen bij UWV

Aanpassing: Werkgevers mogen werknemers ontslaan, referentiemaand, opslag van 30 naar 40 %, werkgever mag geen dividend of bonus uitkeren

6

Eindigt: In alle gevallen eind augustus

26 mei 2020

Uitstel van betaling

socialforce⁵

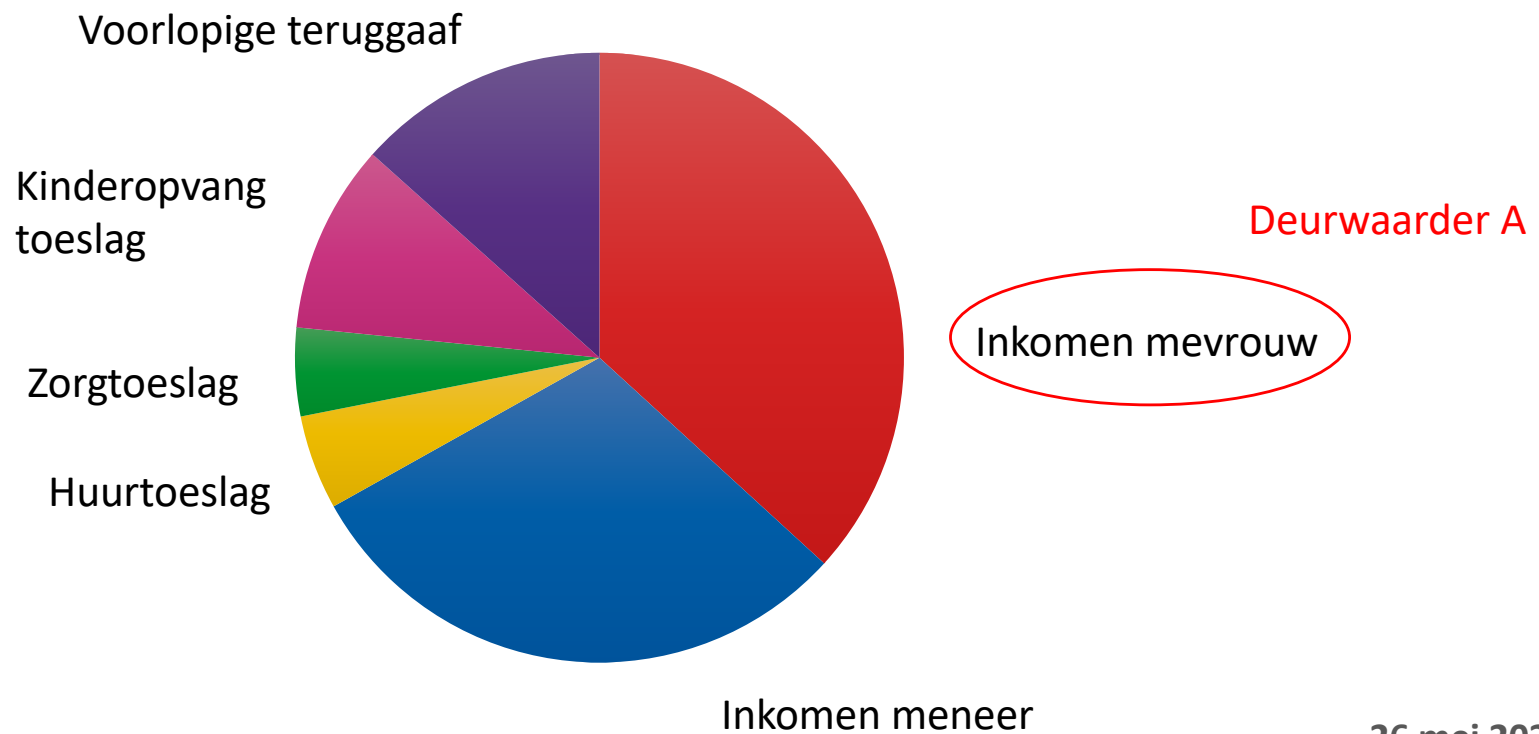
Kabinet gaat na of mensen vier maanden uitstel van betaling kunnen krijgen

Voorwaarde: binnen die vier maanden melden bij de gemeente

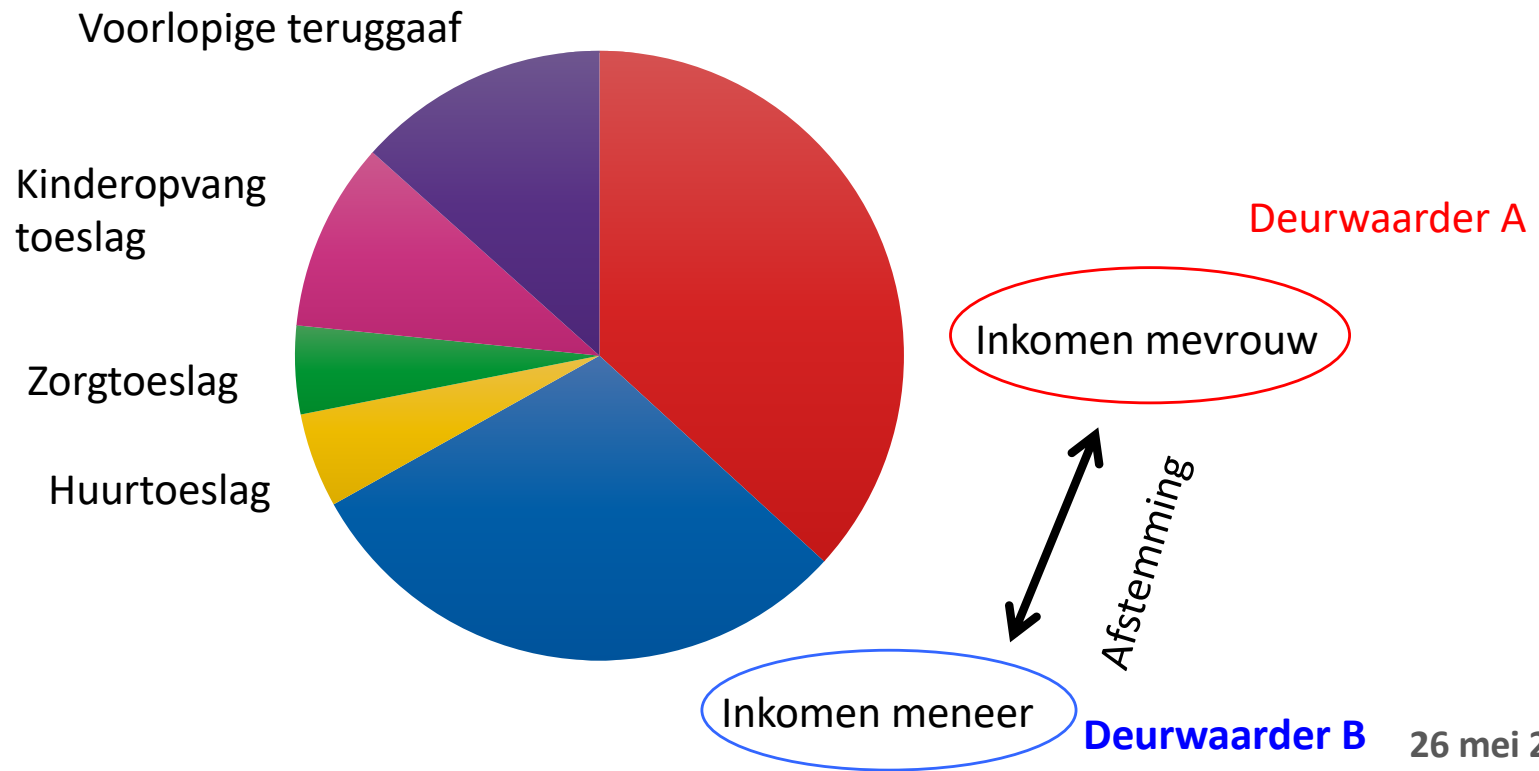
Parallel met nieuwe procedure Cjib

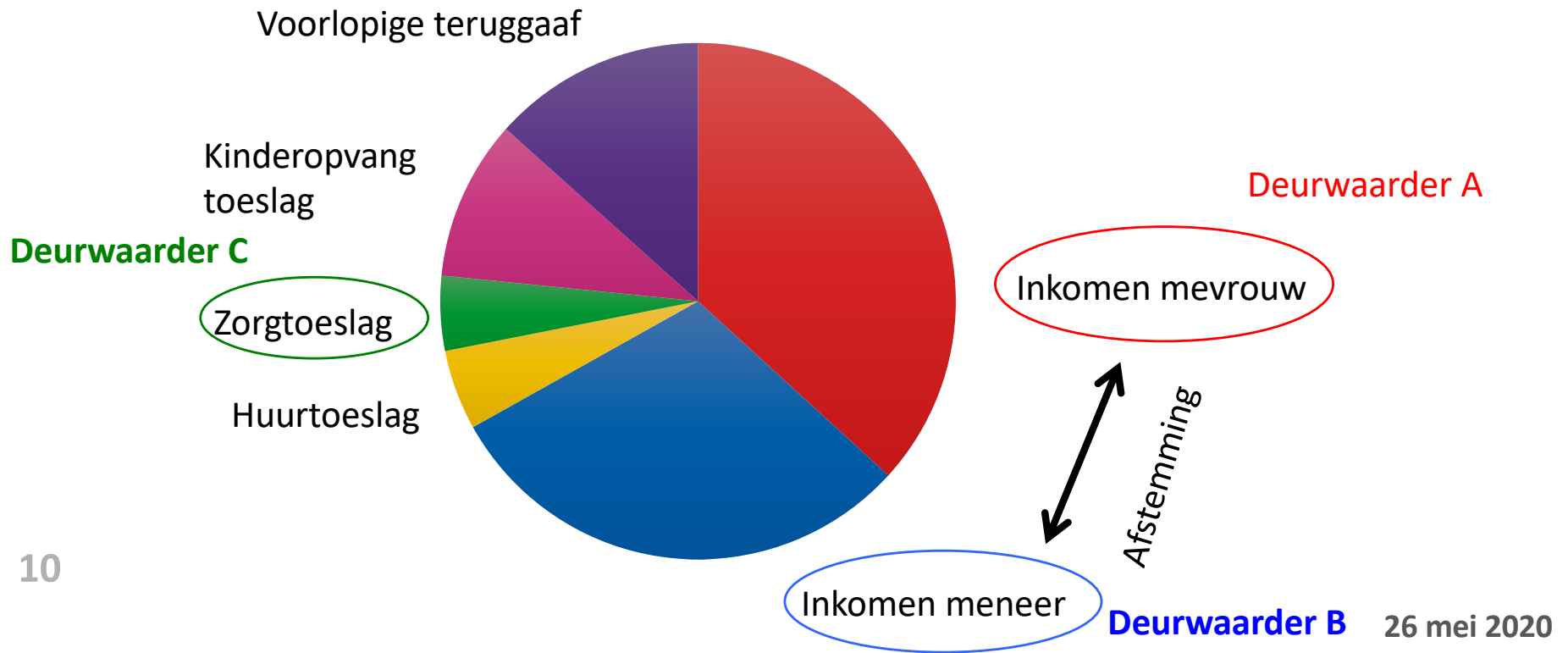
Mensen zitten steeds meer knel

Mensen zitten steeds meer knel

Mensen zitten steeds meer knel

Woud van incassobevoegdheden

socialforce⁵

- Overheid incasseert vorderingen tot 1.000,- in twee keer maximaal 500,- direct van bankrekening (overheidsvordering)
- Bij meer dan zes maanden achterstand wordt de zorgpremie geïnd via CAK wat onder meer betekent een maandelijkse 'boete'
- Beslag op bankrekening, inboedel en/of auto
- Week gevangenis vanwege verkeersovertredingen
-

26 mei 2020

Aandachtspunten

- **Burger heeft geen recht op een betalingsregeling (art 6:29 BW):** *dus zoek actief contact met schuldeiser en betaal als het even kan een deel van de vordering*
- **Bij beslag op inkomen moet burger zelf informatie aanleveren:** *dus lever deze altijd aan. Burger wordt daar financieel nooit slechter alleen beter van.*
- **Gerechtsdeurwaarder mag alleen beslag op de inboedel leggen als deze voldoende waard is:** *dus ga bij armetierige boel gesprek aan waar aanname dat verkoop voldoende oplevert op rust*
- **Bij beslag op de bankrekening kan het helpen om beslagvrije voet terug te vragen:** *gerechtsdeurwaarder is er (nog) niet toe verplicht maar een deel doet het wel.*
- **Bij meer dan 6 maanden achterstand zorgpremie wordt maandelijks bronheffing toegepast:** *stopt door treffen betalingsregeling, wel volledig nakomen!*

Aandachtspunten 2

socialforce

- Bij overheidsvordering terwijl er al beslag ligt op het inkomen is er recht op **beslagvrije voet**: *moet burger zelf actief aanvragen*
- Bij verkeersovertreding heeft CJIB sinds 1 april een rode knop: *bij een vordering hoger dan 75,- vier maanden uitstel mits iemand zich aanmeldt bij schuldhulpverlening*
- Bij verrekening van toeslagen kan er een **betalingsregeling** worden **aangevraagd**: moet de burger zelf actief aanvragen

Brede schuldenaanpak

socialforce⁵

- Actielijn 1: Problematische schulden voorkomen: preventie en vroegsignalering
- Actielijn 2: Ontzorgen en ondersteunen
- Actielijn 3: Zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso

***Ruim veertig voornemens
Diverse wetsvoorstellen***

26 mei 2020

Wetswijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

socialforce⁵

Gemeenten krijgen bij wet de opdracht om mensen bij achterstanden op vaste lasten actief te benaderen

- Woningcorporaties 2 maanden
- Energie- en waterbedrijven 3 maanden
- Zorgverzekeraar 4 maanden

Bij minimaal twee achterstanden komt de gemeente in actie

26 mei 2020

Wetswijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

socialforce

Bij verzoek schuldhulp krijgt gemeente inzage in tal van bestanden.

- Achterstallige betalingen bij overheid
- Inzage bij KvK, kadaster, LBIO etc
- Inzage bij UWV, Belastingdienst etc

Doel versnellen trajecten schuldhulpverlening

Ontlasten burgers (die moeite hebben met verzamelen van stukken)

Zelfstandigen krijgen expliciet toegang tot Wgs

- 15 Explicietere besluiten omtrent toegang, plan van aanpak en nazorg

26 mei 2020

Wetsvoorstel herziening beslag en executierecht

socialforce⁵

- Vereenvoudiging berekening beslagvrije voet
- Beslagvrij bedrag bij beslag op de bankrekening
- Modernisering beslag roerende goederen door beperken van de zaken waar beslag op mag worden gelegd
 - Geen bovenmatige inboedel
 - Niet op gezelschapsdieren
 - Niet op zaken die nodig zijn om inkomen te verwerven en materiaal voor studie

26 mei 2020

Haast is geboden

socialforce⁵

Wet 2020-0000057290

35316: Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens
De behandeling van de wijziging van Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is spoedeisend, omdat de wetswijziging knelpunten oplost die gemeentelijke schuldhulpverleners, schuldeiser en indirect burgers hebben bij de voor hulpverlening noodzakelijke uitwisseling van persoonsgegevens. De wetswijziging zorgt dat het wettelijk kader voor de gegevensuitwisseling aansluit bij de privacyregelgeving. Naast reparatie is de wetswijziging een impuls voor vroegsignalering van schulden. Dat is een bewezen effectieve aanpak om mensen met problematische schulden eerder te vinden en sneller te helpen. De wetswijziging maakt schuldhulpverlening effectiever en efficiënter en is een belangrijke maatregel uit de Brede Schuldenaanpak van het kabinet. Snelle inwerkingtreding is extra van belang nu de coronacrisis zeer waarschijnlijk gaat leiden tot een toename van de mensen met problematische schulden. Als de behandeling van het wetsvoorstel (inclusief stemmingen) in de Eerste Kamer voor 1 juni 2020 wordt afgerond, kan het wetsvoorstel op 1 januari 2021 in werking treden. Als de behandeling later wordt afgerond kunnen de vaste verandermomenten niet worden nageleefd of de inwerkingtreding schuift een half jaar op naar medio 2021.

18

Brief 8 mei 2020

Kabinet laat weten spoed te willen maken met wetsvoorstel Wgs

26 mei 2020

Aandachtspunten vroegsignalering

socialforce

Mismatch vraag en aanbod

- Burgers overzien vaak (nog) niet dat ze hulp nodig hebben
- Schuldeisers en gemeenten bieden hulp en ondersteuning in plaats van een gesprek en/of proces waarin burger gemotiveerd raakt om hulp aan te nemen

Vroegsignalering is vaak laatsignalering

- Burger wordt vaak pas opgezocht als de problemen al heel groot zijn

Nadere uitwerking

socialforce

Contact en informatie

socialforce⁵

Nadja Jungmann

www.socialforce.nl

Nadja.jungmann@socialforce.nl

06 29 22 99 77

Nadja Jungmann

socialforce⁵

- Adviseur en trainer Social Force
- Lector Schulden & Incasso Hogeschool Utrecht
- Bestuurslid stichting MESIS/METAS
- Lid raad van advies NVVK
- Lid erkenningscommissie Movisie maatschappelijke ondersteuning, participatie en veiligheid
- Lid commissie Pianoo (ondersteuning aanbestedingsproce
- Ambassadeur Quiet 500
- Ambassadeur Jupuu

